

Вимоги до методик правоохоронної діяльності

1. Методика правоохоронної діяльності має характеризуватися конкретизацією прийомів і завдань. *Обов'язковими вимогами* до методики є її реалістичність, відтворюваність, обґрунтованість, результативність та виразність.

Реалістичність методики – це можливість її виконання у реальному житті. Відтворюваність методики означає допустимість відтворення її силами та засобами правоохоронних органів.

Обґрунтованість – це відповідність методики проголошеним цілям і завданням та її базування на науково встановлених закономірностях. Результативність методики – це її здатність у разі застосування призводити до відчутного позитивного практичного результату.

Виразність методики передбачає її чітке викладення, що забезпечує однозначне розуміння.

2. Методика правоохоронної діяльності не має містити інформації з обмеженим доступом, а також орфографічних та друкарських помилок.

3. *Назва методики* має бути по можливості короткою і відповідати суті вирішуваного практичного завдання (проблеми), наприклад: «Методика розслідування шахрайств у сфері фінансування будівництва житла», «Методика документування фактів хабарництва», «Методика забезпечення громадського порядку на футбольних матчах», «Методика огляду місця кримінального вибуху», «Методика експертизи автентичності цифрових зображень» тощо.

4. *Структура методики.*

4.1. Методика має містити:

- титульний аркуш;
- зміст;
- перелік умовних позначень (за необхідності);
- вступ;
- основну частину;
- додатки (за необхідності)
- список літератури.

4.2. *Титульний аркуш* містить:

- найменування Національної академії внутрішніх справ;
- назву методики;
- відомості про авторів: прізвище, ім'я, по-батькові, науковий ступінь, вчене звання, посада;
- відомості про наукового редактора (за наявності): прізвище, ім'я, по-батькові, науковий ступінь, вчене звання.

Примітка. У заявці на отримання свідоцтва ДСІВ України про реєстрацію авторського прав на твір відомості про наукового редактора заносяться у список авторів.

Зразок титульного аркушу методики наведений у *Доповненні* до Вимог.

4.3. *Зміст* – це перелік заголовків рубрик методики. Заголовки у змісті мають точно повторювати заголовки у тексті методики. До змісту включають всі заголовки методики за виключенням підзаголовків, розташованих у підбір з текстом.

4.4. *Перелік умовних позначень* подають за правилами вимог до змісту дисертації, передбаченими у п. 3.3 «Вимог до оформлення дисертацій та авторефератів дисертацій» [Бюлетень Вищої атестаційної комісії України. – 2011. – № 9-10].

4.5. У *вступі* коротко розкривають сутність *практичного завдання (проблеми)*, яке потребує вирішення шляхом розроблення відповідної методики. Завдання (проблема) має бути чітко сформульоване і не повинно допускати неоднозначного тлумачення. Наводять аргументи щодо *актуальності* та *практичної значущості* зазначеного завдання (проблеми) з посиланням на конкретні потреби практики. Формулюють *мету* розробленої методики.

Дають короткий опис сутності *інших методик*, спрямованих на виконання зазначеного завдання (вирішення проблеми), надають компаративний аналіз їх позитивних сторін та недоліків, зауважуючи на перевагах та вказуючи на невирішені питання. Переваги нової методики мають формулюватись конкретно, виходячи з їх практичної значущості. Окремо зазначають щодо наукової новизни розробленої методики.

Надають перелік нормативно-правових актів, які складають *правову основу* розробленої методики. Обґрунтовують відповідність запропонованої методики чинному законодавству.

Наводять інформацію щодо *практичної апробації* методики (за наявності) із зазначенням підрозділу, строків, обсягів апробації. Зазначають щодо сутності отриманого позитивного ефекту, його кількісно-якісних характеристик. Роблять посилання на акти впровадження.

За відсутності практичної апробації розробленої методики надають обґрунтування (розрахунок) очікуваного позитивного ефекту від її впровадження, на підставі чого роблять висновок щодо можливості та доцільності використання методики у правоохоронній діяльності. Зазначають щодо запланованих заходів з апробації й термінів їх проведення.

Наводять бібліографічні дані щодо *публікацій* методики або її окремих частин (за наявності).

4.6. В *основній частині* описують сутність розробленої методики із зазначенням суб'єктів, об'єктів впливу, застосовуваних засобів, умов та обставин реалізації методики, відповідних дій, заходів та прийомів.

Викладення матеріалу має бути послідовним і давати змогу відтворити методику на практиці в усіх необхідних деталях. Важливо, щоби за формою викладення методика мала інструктивний (настановний) характер і не містила зайвого теоретизування. Якщо методика припускає алгоритмізацію дій виконавців, вона має містити відповідний алгоритм у вигляді типової схеми.

За наявності в методиці елементів тактики, що враховує можливу протидію злочинців, вони мають бути викладені у вигляді рекомендованих типових тактичних прийомів у відповідних ситуаціях.

За необхідності, зауважують на особливостях реалізації методики залежно від умов та обставин її застосування.

Надають рекомендації щодо практичного використання методики.

Основна частина може бути структурована з виділенням розділів, підрозділів та пунктів.

4.7. В *додатках* розміщують допоміжний матеріал: схеми (способи вчинення злочинів, порядок розташування особового складу, послідовність вирішення оперативно-службових завдань тощо), довідкові або розрахункові таблиці, ілюстрації, описи алгоритмів, приклади математичних розрахунків, тактико-технічні вимоги до застосовуваних засобів, рецептуру, зразки документів тощо.

4.8. У *списку літератури* наводять літературні джерела довідкового характеру, які рекомендуються для використання практичними підрозділами Національної поліції, інших центральних органів виконавчої влади системи МВС України при застосуванні методики.

5. *Оформлення методики* здійснюють за правилами оформлення дисертації, передбаченими у розділі 4 «Вимог до оформлення дисертацій та авторефератів дисертацій» [Бюлетень Вищої атестаційної комісії України. – 2011. – № 9-10], за виключенням обсягів роботи й розміру міжрядкового інтервалу, який має бути одинарним.

Доповнення до Вимог до
методик правоохоронної
діяльності

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ВНУТРІШНІХ СПРАВ

МЕТОДИКА

(назва методики)

за редакцією _____
(прізвище, ім'я, по-батькові, науковий ступінь, вчене звання)

Автори:

(прізвище, ім'я, по-батькові, науковий ступінь, вчене звання, посада)